

Κρυφό σχολειό, Α. Δελμούζος

Αλέξανδρος Δελμούζος

Κρυφό σχολειό

Η παιδεία γυρεύει να ετοιμάσει το παιδί έτσι που να προσπαθεί αργότερα στη ζωή του να μορφώνει τον εαυτό του ολοένα και καλύτερα και με την προσπάθεια του αυτή να υπηρετεί και να υψώνει και το σύνολο όπου ζει. Γι' αυτό χρειάζεται την κοινωνική αρετή και αυτή πρέπει να του γίνει ανάγκη, να τη ζήσει μέσα από το σχολείο. Και εδώ το σχολείο θα είναι συνέχεια ζωής, της ομαδικής και όχι με χάσμα και αντίφαση. Κέντρο όχι το παιδί αλλά τα παιδιά, όχι το άτομα αλλά η ομάδα, ομαδική ζωή οργανωμένη, μια σχολική κοινότητα.

Την κοινωνική όμως αρετή πρέπει να μπορεί να τη ζήσει το παιδί ακόμα και στην αίθουσα της διδασκαλίας σε πολλά μαθήματα. Ένα πρόβλημα π.χ. κοινό δοκιμάζει στην ώρα της διδασκαλίας να το λύσει ολόκληρη η τάξη και για τη λύση του συνεργάζονται όλα τα παιδιά, προσφέροντας το καθένα ό,τι μπορεί...

Ομαδική όμως ζωή και εργασία δε θα πει ισοπέδωση. Ο καθένας να δίνει για τον σκοπό και το ομαδικό έργο ό,τι μπορεί σύμφωνα με την κλίση του, μα να το δίνει όσο γίνεται πιο τέλεια, ανάλογα πάντα με τις δυνάμεις του. Έτσι αναπτύσσει τη δική του ατομικότητα, μα μέσα σε μία κοινότητα στην, ευεργετική επίδραση της κοινοτικής ζωής και εργασίας. Όχι λοιπόν ισοπέδωση, παρά ποικιλία από ατομικότητες, από δυνάμεις όλες όμως συντονισμένες σε σύνολο αρμονικό...

Αν η εξωσχολική ζωή έχει όρια στην ατομική ελευθερία, το ίδιο και η σχολική. Μόνο που τα όρια εδώ θα τα βάζει το συνειδητό αντίκρισμα ενός σκοπού. Για να πετύχουμε πρέπει από την παιδική και την ανθρώπινη γενικά ζωή να πάρουμε ό,τι αξίζει...

Η ατομική ελευθερία θα βρει τα όριά της στην ομαδική ζωή.

Αλέξανδρος Δελμούζος

Κρυφό σχολειό

Ασκήσεις

1. Θεωρείτε ότι ευθύνεται η εκπαίδευση για το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας;
Αν ναι, γιατί;
Να καταγράψετε τις απόψεις σας σε μια παράγραφο 100-120 λέξεων που θα αναπτύξετε με αιτιολόγηση, απόσπασμα ομιλίας που πρόκειται να εκφωνήσετε σε εκδήλωση του σχολείου σας.
Μπορείτε να λάβετε υπόψη και το κείμενο του Δελμούζου.
2. *Κοινωνική αρετή, ομαδική ζωή:*
  - να εντάξετε τα ονοματικά σύνολα σε φράσεις.
  - πώς συνδέει ο συγγραφέας την κοινωνική αρετή με την ομαδική ζωή στο κείμενό του;
  - *βία στο σχολείο - κοινωνική αρετή:* Να συζητήσετε το θέμα αυτό στην τάξη σας.
3. Να εντοπίσετε χαρακτηριστικά ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ γνωρίσματα του γραπτού λόγου στο παραπάνω απόσπασμα του Δελμούζου, βλ. και [Έκφραση-Έκθεση Α΄λυκείου. σ.97.](#)
4. *Ομαδική ζωή και εργασία δε θα πει ισοπέδωση* αναφέρει ο συγγραφέας. Ποια αντίληψη οφείλει να διαμορφώσει το σχολείο στους μαθητές, ώστε να σέβονται και να εκτιμούν το διαφορετικό σε μια σχολική ομάδα; Διατυπώστε τις απόψεις σας σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο με θέμα: *Ο ρόλος του σχολείου στην καταστολή και εξάλειψη της ενδοσχολικής βίας.*